

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc în Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nax. Augenthaler & Emmerich Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppolik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger,
Elastein Bernat, Julius Leopold (VII Erzshof-König).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garantată pe o săptămână
10 bani pentru o publicare.
Publicații mai dese după tarife
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dăruială în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 128.

Brașov, Miercuri 12 (25) Iunie.

1902.

Zadarnice svircoliri.

Până la ce grad s'a urcat paroxismul salvatorilor cu brevet ai națiunii maghiare și ai patriei, ni-o arată și cazul cu confiscarea volumului istoric, scris de d-l T. V. Păcățianu și apărut de curând în Sibiu sub titlul „Cartea de aur“. Acesta era primul volum al unei espunerii mai largi de fapte istorice și a unei colecțiuni de documente relative la suferințele și luptele din trecut ale poporului român.

Nu s'a mai pomenit într'un stat ce pretinde a fi constituțional o astfel de urmărire. Esemple de acestea găsim în zilele noastre încă numai în împărăția autocratică rusă. Dăr și acolo în timpul din urmă s'au schimbat multe, fiind supuse asemenei urmăririi unui control mai riguros. Censura din Rusia a înaintat și ea cu timpul și s'a civilizat într'atât, încât se poate admite, că cu anevoie s'ar face așa de ridiculă ca să urmărească o carte și pe autorul ei pentru descrierea obiectivă a unor evenimente petrecute înainte cu cinci-șase de ani.

Cu toate acestea de s'ar întâmpla în Rusia confiscări și urmăririi de soiul celei puse la cale de către procuratura din Clușiu, ar mai avea încă un înțeles, căci Rusia e stat polițienesc absolutist, unde mai există sistemul de deportare și unde scriitorul unei cărți neofensive ca cea amintită, fiind dat în judecată și fiind păgubit în avutul său prin confiscarea cărții, rezultatul muncii și al jertfelor sale materiale, s'ar mângăia cel puțin, că scapă numai cu atâta și nu e trimis cu vre-un transport nou de deportați la muncă silnică în Siberia.

Aici la noi însă în era „adeveratului liberalism“ profesat de șeful guvernului unguresc, aici în statul milenar, ai căruia cărmuitori se fălesc, că vor cuceri întreg răsăritul

cu cultura lor maghiară, apare măsura luată în contra volumului istoric din cestiune și a scriitorului său ca una din cele mai ridicole și odioase tot-odată ca o încercare nepuțințioasă de a-se opune puterii ire-sistibile a dezvoltării istorice, ce mână neconținut înainte elementul român.

Numai polițaii și procurorii unguresci sunt încă atâta de naivi a crede și a spera, că prin astfel de măsuri vor fi în stare vre-odată a pune stavilă curentului naționalist în sinul Românilor, a celui curent care se nutrește parte mare din faptele și tradițiunile trecutului plin de suferințe, jertfe și lupte.

Ce zadarnice svircoliri! Au vrut păzitorii ordinii și a liniștii publice să ferescă statul și națiunea maghiară de-o „primejdie“, prin confiscarea și procesul ce l'au pus la cale în cazul de față. Și ce au dobândit? Încă abia s'a început cercetarea și etă, că s'a și alarmat totă Români-mea din țară prin straniul procedeu al confiscărilor, ce s'au făcut prin toate părțile, pe unde a ajuns câte un exemplar al cărții urmărite.

Publicul român, care nu vedea nimic neobicit în acea colecțiune de fapte și documente istorice, află acum, că procurorul dificultează cu totul 85 pagini ale cărții din cestiune, între cari nu mai puțin decât 58 de pagini din discursul lui Simeon Bărnuțiu, rostit la 2 (14) Maiu 1848 în catedrala Blașului!

Pote — dicem pote, — nu tocmai puțin dintre Români cu carte, mai ales dintre cei ce vor se înțe cu noile curente, nu se mai gândeau la cele ce s'au vorbit pe Câmpul Libertății înainte cu cinci-șase de ani. Acum vine însuși procurorul și le arată indirect, că ideile și principiile manifestate atunci, încă n'au eșit cu totul din modă.

Din Bucovina.

Sâmbătă, 21 Iunie n., s'a deschis dieta Bucovinei în Cernăuți, după un interval de un an.

În ziua ce a premers deschiderei, delegații esmiși de *partidul conservator român* și de *partidul poporal național* au stipulat un compromis relativ la *cooperarea politică* a ambelor partide române, cu rezerva espresă, ca individualitatea politică a respectivelor partide rămâne neatinsă. În compromis se prevede ca organ comun o dirigență compusă din membrii delegați din ambele partide. Decisiunile dirigenței vor fi obligătoare pentru fie-care membru al ambelor partide. Deputații ambelor partide, din camera imperială și din dieta țării, vor forma un club parlamentar comun. Prin adoptarea definitivă a compromisului din ambele părți, politica Românilor bucovineni va deveni înafară unitară și solidară, va avea și efecte bune privitoare la disciplina internă.

*

Diarul „Parlamentar“ din Viena publică în ultimul său număr o corespondență din Cernăuți, în care ocupându-se de numirea, ce se așteptă la scaunul metropolitan, recunoșce, că vicarul general Vladimir de *Repta* este singurul candidat, care prin atitudinea sa conciliantă și-a câștigat atât simpatiile Românilor, cât și pe ale Rutenilor. Pentru numirea la scaunul vicarului general însă, corespondentul bucovinean ar vedea bucuros numirea consilierului consistorial Gheorghe *Hanickij*, ruten. Pentru acest scaun și pentru scaunele de protopopi catedrali, spune, că sunt și candidați români, între cari amintesc pe profesorul universitar *Const. Popovici*, despre care spune, că mai înainte îl chema *Popovici*, *Calinescu* (mai înainte *Kalinowicz*), *Ciuntuleac* (mai înainte *Cuntuljak*).

Este generală plângerea, că Români din Bucovina se ruteniséză și pentru prima oră vedem în foia slavă din Viena, revendicându-se nume binecunoscute românesci — pentru națiunea rutână. Și acestea sunt semne ale timpului!...

Korn și Pavlovici.

Ni-se trimite din Viena numărul dela 20 Iunie al diarului „*Wiener Allgemeine Zeitung*“ având un prim articol sub titlul de mai sus. Acest diar, după cum ni-se comunică din Viena, e guvernamental și mai jidovesc, decât însuși „N. Fr. Pr.“ Etă de ce ni-se pare destul de interesant acest articol, pentru a-l reproduce în traducere:

Din Ungaria ne vin acum dîlnic sciri despre escese de patriotism. Întrăga țără este în agitație și ori-cine, care nu suflă în cornul șovinistilor, este declarat de „dușman al patriei“ de către „patrioții“ patentați. Góna după „dușmanii patriei“ a devenit o lozincă și aproape să se introducă un regim de teróre; și curios lucru, cei mai zeloși sbiri ai acestui regim poartă nume „maghiaritate“ și par a nu se mai sătura de denunțaiuni. Acesta e un simptom rău. Este un simptom, că din acel cavalerm legendar, ce se atribuia de către nise visionari romantici națiunii maghiare, nu mai există nici urme, și încă și mai mult un simptom, că liberalismul maghiar, despre care se vorbește încă mult în străinătate, astăzi nu mai este decât un nume deșert. Cu adevăratul liberalism nu se pot uni întâmplările din ultimul timp, cum e condamnarea redactorului *Korn*, pentru o poezie germană națională, și atîțarea organistă contra deputatului *Pavlovici*, pentru-că — se dice — ar fi insultat nise copii de ungar, cari își cântau imnul lor național. Acestea sunt divagațiuni ale unui sentiment național exaltat, maladiv, cari vor provoca uimirea și desaprobarea cea mai viuă, ér reputația statului ungar va suferi foarte mult.

Adevărat, că este ușor de înțeles, de unde a înțat în Unguri așa *dintr'odată*. (Diarul vienez e în eróre. Góna după „dușmanii de ai patriei“ este de dată veche. — Trad.) gróza de „dușmanii patriei“ și frica de mișcarea națională a popórelor nemaghiare locuitoare în Ungaria. Esperiențele din timpul din urmă, în special rezultatul alegerilor dietale, au făcut să se producă înaintea Maghiarilor stafia

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Chinesiatal familiei Băsarabă

din
Țera Hațegului.

Comunicare făcută în ședința Societății istorice
dela 16 Februarie a. c.

(Continuare.)

Cunoscem *cinci* chiesiate române din secolul al XIII-lea și al XIV-lea, cari în ce privesc mărimea lor, cuprindeau ținuturi întregi.

Canonicul numit *Magister Rogerius* din Orade, în descrierea, ce o făcuse despre devastările Tătarilor peste Carpați, ne spune, că acești Tătari instituise *Chinesii* prin ținuturile, ce le ocupase, adevă schimbare pe vechii prefecti ai districtelor și provinciilor, și că unul din acești Chinesi guvernă (regebat) mai mult de o mie de sate¹⁾.

Ungaria, declară regele Bela IV în manifestul său dela a. 1268, a fost mai

înainte de invasiunea Tătarilor „*plină de popor*“, dér acum, dice densul²⁾, în cele mai multe locuri se ved numai deșerturi. Un chiesiat de una mie sate, său cătune, pe timpul invasiunii tătarilor, reprezenta astfel un teritoriu administrativ, cel puțin tot așa de mare ca unul din comitatele actuale ale Ungariei.

În scurt timp după retragerea Tătarilor, regele Bela IV dăruiesce cavalerilor Ioaniți întrăga țera *Severinului*, dimpreună cu chiesiatele românesci situate din colo de Olt, ér dincóce de Olt, regele le dăruiesce întreg teritoriul cuprins sub numele cel vag de „*Cumania*“, adevă până departe în interiorul Asiei, cu tóte că de fapt regii Ungariei n'au avut și n'au exercitat nici-odată vre-o autoritate suverană asupra ținuturilor dincóce de Carpați.

În acest document regele Bela se exprimă astfel: Dăruim și conferim lui Rembald, marelui preceptor al Hospitalului din Ierusalim, și prin el dăruim casei acesteia a *cavalerilor* Ioaniți, întrăga țera Severinului dimpreună cu chiesiatele lui

Ion și Fărcaș până la fluviul Oltului, cu excepțiune de țera *chiesiatului lui Lynioy voivodul*, pe care o lăsăm Românilor, după cum tot ei au stăpânit-o și până acum³⁾.

Avem așa-dér aici *trei* chiesiate române pe teritoriul Olteniei (afară de districtul castrului Severin), unul al lui Ion, altul al lui Fărcaș și al treilea al lui Lynioy. Fie-care din aceste trei chiesiate avea astfel o estensiune teritorială mai mare, decât un județ actual. Cu deosebire însă chiesiatul lui Lynioy ne apare ca cel mai însemnat. Regele Bela îi dă un epitet particular de „*terra Kenezatus*“, țera chiesiatului, ér chiesul Lynioy mai avea tot-odată și titlu de „*Voivod*“ peste ceilalți chiesi.

În fine mai cunoscem și un al cincilea chiesiat important românesc din părțile superioare ale Ungariei.

La a. 1383 regina Ungariei Maria se exprimă astfel într'un act de donațiune: Am hotărît să dăm pentru tot-déuna *chi-*

nesiatul Românilor din comitatele Bereg și Satmar lui Ion, lui Șandrin și lui Stefan, feciori ai decedatului Stanislav, care fusese Voivod peste Români reginei din comunele Kerechkey și Buchnicze, și care chiesiat le-a fost dăruit lor încă de răposata bunica noastră, de fericită memorie⁴⁾.

Avem aci un singur chiesiat peste tóte satele românesci din două comitate mari ale Ungariei, un chiesiat dat pentru tot-déuna, său cu drept *ereditar*, unei singure familii române.

Originea chiesiatelor românesci se reduce la timpuri, ce trec departe peste marginile istoriei.

În diplomele regilor Ungariei, precum și în alte acte publice de peste Carpați, se face adese-ori amintire, că chiesii români se aflau în posesiunea chiesiatelor sale încă din timpuri, ce trec departe peste memoria generațiunilor — a *quam pluribus temporibus iam retrolapsis*; — ab

¹⁾ Magistri Rogerii, Miserabile Carmen c. 35.

²⁾ Fejér, Codex dipl. IV. 3. 486. 1268.

³⁾ Densușianu, Documente privitoare la istoria Românilor. Vol. I, p. 249—250. 1247.

⁴⁾ Densușianu, Documente privitoare la istoria Românilor. Vol. I, 2. 280. 1388.

(sic) cestiunei naționalităților, cu toate efectele ei periculoase, pe cari această problemă le exercită asupra unui stat în care s'a împământentit. Ungaria se află într-o situație analogă cu a Austriei. Intemeiatorii istorici ai statului ungar sunt în minoritate față cu celelalte popoare, cari în timpul nostru, care se poate numi timpul sentimentului național încordat, își formulează față cu statul pretensiunile lor naționale. În Austria s'au ridicat aceste pretensiuni înainte de asta cu mai multe decenii, în Ungaria se formulează abia acuma(?); aceasta îi face pe Maghiari, cari, grație sistemului lor electoral, sunt în adevăr rassa domnitoare, îngrijați și spăriați, îi îndemnă la escese de șovinism și, ceea-ce este și mai periculos, la nedreptăți manifeste. Șese luni temniță pentru o poezie în fond cu desăvârșire inofensivă, care nu spune nimic alta, decât ca Germanii din Ungaria să țină la limba și naționalitatea lor, — apoi gona în potrița deputatului sârb Pavlovič, care tăgăduiesc energic învinuirile, ce i-se aduc — și în sfârșit alte cazuri analoge întâmplăte mai nainte însoțite de întreaga garnitură desgustătoare a patriotismului de bălcu, acestea sunt simptome de o dispoziție, cari nu produc de loc o bună impresie despre liberalismul unguresc, despre justiția ungurescă și despre politicienii unguri.

Calea, pe care au apucat Ungurii, spre a-și ajunge scopul, este falsă și duce tocmai acolo, unde n'ar vré să ajungă. Dacă ori-ce manifestare a sentimentului național nemaghiar se declară a fi crimă contra statului ungar și se pedepsește, atunci forurile ungare în curând nu vor mai fi suficiente, pentru a pedepsi toate aceste „crime“. Faptul, că Maghiarii în Ungaria sunt mai puțini, decât Germanii, Românii și Slavii la olaltă, nu se poate declara cu forța ca neexistent, și decât va fi peste tot posibilă maghiarizarea lor, apoi acesta nu s'ar pute face decât într'un timp necalculabil, și nici atunci nu prin aceea, că îi vor pune la temniță, ci prin o tratare bună, prin acordarea unei libertăți depline, ce se cuvine cetățenilor unui stat modern. Sentimentele germane s'au slave nu esclud posibilitatea de a fi cineva un bun cetățen ungar. În special Germanii niciodată și nicăiri, trăind printre popoare străine, n'au fost periculoși statului străin, căci altminteri s'ar fi audiat din toate părțile de condamnări, ca aceea a lui Korn. Germanii din Alsația au fost întotdeauna cei mai buni Francesi și Germanii din Statele-Unite sunt tot așa de buni Americani ca și concetățenii lor Englezi. Cu atât mai regretabile sunt toate aceste cazuri din timpul din urmă, cari dovedesc frica nervoasă, cu cari întâmpină Maghiarii potențarea mișcării naționalităților. Din păcate, vecinii noștri au un prisos de temperament și astfel nu ne putem aștepta,

că se vor calma mai curând. Ni-e témă însă, că va fi prea târziu și că s'a cultivat cu forța o mișcare, care la începutul ei, cu puțină blândețe, răbdare și dreptate — s'ar fi putut suprima.

Vorbirea din Aachen a împăratului Wilhelm.

Am amintit erî, că la 20 Iunie n. împăratul Wilhelm II. a fost în Aachen, sosind aici din Bonn, și a ținut o vorbire remarcabilă în vechia capitală a împăraților germani. Eță ce a dis împăratul drept răspuns la salatul primarului din Aachen:

După-ce mulțumi pentru primirea, ce i-s'a făcut, spune, că avea o mare dorință de a veni în Aachen, unde a fost învitat. Orașul Aachen este lăgănul imperiului german. Aici și-a ridicat tronul Carol-cel-Mare și lumina lui a făcut strălucitor acest oraș. Atât de însemnată și mare a fost figura puternicului principe german, încât vechii cesari romani din Roma i-au oferit și l'au designat de moștenitor al imperiului roman, ceea-ce a fost de sigur o extraordinară recunoșcere a aptitudinilor rasei germane, care își făcuse atunci apariția în istorie.

După-ce spune, că era greu de a uni problemele și funcțiunile împăratului roman cu demnitatea și natura regelui german, și după-ce arată cum generațiile împărătesci de mai târziu au pierdut poporul german, împăratul continuă:

„S'a format un alt imperiu, poporul german a căpătat erăși un împărat al său, câștigându-l cu sabia în mână pe câmpul de luptă, și eță că stindardul imperiului fălfae erăși în înălțime. Problemele însă sunt altele. Inafară trebuie să ne restringem la granițele țării noastre, pentru-ca oțeliți din nou înăuntru să ne pregătim pentru problemele, ce așteptă acum poporul nostru și cari n'au putut fi rezolvate în evul mediu. Vedem, că deși imperiul este ținér încă, se întărește în sine din an în an, pe când încrederea față de el se consolidează tot mai mult din toate părțile, ér puternica armată germană sprijinesc pacea europeană. Conform caracterului german, inafară trebuie să ne mărginim, pentru-ca înăuntru să putem fi cu atât mai nelimitați. Limba noastră își mbinde granițele sale și peste ocean, departe se întinde știința și explorările noastre. Nu este operă pe acest teren, care nu s'ar afla în limba noastră, știința nu isvorăște nici o gândire, pe care n'am pădi-o noi mai întâiu, pentru-ca s'o ia apoi și alte națiuni. Acesta este imperiul spre care tinde spiritul german. Dacă prin urmare vrem să corespundem în toate direcțiunile problemelor noastre, nu trebuie să uităm, că baza străveche pe care s'a creat imperiul, își are rădăcina în simplitatea, temerea de Dumneđu și moralitatea antecesorilor noștri.

„Cum a apăsat mâna pedepsitoare a lui Dumneđu țera noastră în secolul trecut! Inse în uzina miseriei, brațul providenței a făurit o forță puternică și a călit fierul din care s'a pregătit sabia. Astfel aștept și dela D-vostre, dela preoți și lumeni de-opotrivă, să-mi ajutați pentru a susține religiuinea în popor. Impreună să ne îngrijim a menține puterea sănătósă, basa morală a seminției germane. Acesta însă numai așa e cu puțință, decât vom ține religia, la ambele confesiuni.

„Bucuria mea este cu atât mai mare. cu cât pot să împărtășesc căpeteniilor bisericesci o scire de care sunt mândru a-o comunica. Aici se află generalul Loë, slujbașul credincios al regelui său. De aici l'am trimis în Roma la jubileul sfântului părinte și când i-a prezentat urările noastre și darurile mele jubulare, apoi într'o convorbire confidentială l'a lămurit asupra stărilor existente în provinciile germane. Sf. Părinte a răspuns: că-i face bucurie de a-i pute spune, că tot-deuna a avut păreri bune despre pietatea Germanilor și mai ales despre pietatea armatei germane; i-a mai spus însă și altceva, și l'a rugat să comunice împăratului:

— „Țera din Europa, unde mai există disciplină și ordine, unde există vada autorităților și respectul față de biserică, unde ori-care catolic poate neturbat să trăească în religiuinea lui, cea țără este imperiul german — și acesta împăratului german are s'o mulțămescă“.

„Asta mă îndreptătesc a declara, că ambele noastre confesiuni au purerea în vedere marea țintă de a susține și întări frica de Dumneđu și respectarea religiuinei.

„Indiferent, decât suntem ómeni moderni, ori lucrăm pe un teren său altul. Cel ce nu-și întemează viața pe religiuinea, acela e pierdut. Așa vréu și eu, și fiind-că în ziua acesta și în locul acesta nu se cuvine numai a vorbi, ci a face și vot, eță prin acesta eu mă leg, ca întreg imperiul, poporul întreg, armata și casa mea se le pun sub cruce și sub scutul ei, sub scutul Aceluia, despre care apostolul Pavel a dis, că în altceva nu este mântuire și că ómenilor nici nu li-s'a dat alt nume, prin care să se mântue, și care a dis despre sine: „Ceriul și pământul vor trece, der cuvintele mele nu vor trece“.

Impăratul încheiă golind paharul în onórea orașului în convingerea, că cuvintele, ce le-a spus, au cădüt în pământ bun.

Autonomia Macedoniei și Albaniei.

Am primit la redacțiune trei numere ale noului organ bimensual al comitetului pentru autonomia Macedoniei și Albaniei, intitulat „L'Autonomie“, ce este tipărit în limba francesă și englesă și apare în Londra, începând dela 10 Mai anul curent.

În fruntea numărului prim comitetul amintit publică o petițiune adresată M. S. Imperiale Sultanului Abdul-Hamid, care se introduce cu următoarele rânduri:

Sire,

De o jumătate de secol reformele sunt promise, însă nici una din aceste promisiuni multiple nu s'a ținut.

Tot-deuna situația noastră a rămas aceeași, tot-deuna aceleași arbitrarități (volnicii) administrative, tot-deuna opresiunile de tot felul, abuzuri ale funcționarilor și percepturilor de imposite, atacuri nesfârșite cu mâna armată comise dilnic prin trupele regulate contra bunurilor, femeilor, copiilor noștri.

Protestăm contra acestei stări de lucruri, care este o persecuțiune sistematică a popórelor, ce locuiesc Macedonia și Albania, persecuțiunii erigate de sublima Pórtă în principiu de stat, având ca singur scop esterminarea acestor popore. Reformele, de atâtea-ori promise, ar fi putut schimba situațiunea noastră de cucerți în aceea de supuși leali ai Dinastiei Vóstre imperiale.

În numele acestor legitime aspirațiuni, venim a reclama dela Majestatea Vóstră Imperială, de a ne acorda și de a pune în execuțiune proiectul de reforme ce urmază:

Urmază 12 articole, în care se cere formarea a două provincii: Albania cuprinzând teritoriile vilaietului Scutari și Jannina, și Macedonia, cuprinzând vilaietele dela Kossovo (S. Kople), Bitolia și Salonic. Aceste provincii să rămână sub autoritatea politică și militară directă a Sultanului în condițiunile autonomiei administrative.

Sultanul va avé dreptul de a vedé apărarea frontierelor pe uscat și pe mare ale celor două provincii, ridicând fortificațiuni la frontieră și susținând acolo trupe.

Ordinea interioară va fi susținută în fie-care provincie de-o gendarmerie internațională și de-o gendarmerie indigenă, la a căreia compunere se va ține cont de naționalitatea și religiuinea locuitorilor.

Trupele regulate turcesci destinate la serviciu în garnisónele frontariei nu vor puté fi cantonate la locuitorii. Trecând prin provincii, ele nu se pot opri timp mai îndelungat aici.

Un „inalt comisar“ de origine și de naționalitate europeană va fi numit, ales fiind de cele șese puteri pentru trei ani. El va avé la dispoziție un corp de gendarmerie internațională pentru susținerea securității interioare în cele două provincii.

Sublima pórtă va numi pentru ambele provincii câte un guvernor general de naționalitate europeană, cu consimțământul puterilor pe cinci ani.

O comisiune europeană se va forma, ea va fi asistată de o delegațiune indigenă compusă din reprezentanți, aleși de populațiune, urmând proporția diferitelor naționalități și religii.

Acosta comisiune va elabora, în acord cu înalta Pórtă, organizarea celor două provincii, și până atunci comisiunea va fi însărcinată cu administrația autonomă a celor două provincii.

Articuli ultimii dispun, că tratatele și convențiunile încheiate de Pórtă cu

olim permultorum preteritorum annorum curricula etc.⁵⁾

Nici regii Ungariei nu sciau, de când se începuse instituțiunea chineziatei românesci, nici chinezii români înșiși nu puteau spune, de când strămoșii lor se aflase în posesiunea chineziatei lor sale.

Moșiele și satele românesci, ce compuneau un chineziat, se numia cu privire la persóna chinezului: „possessiones more Keneziatu“, „possessiones more Keneziatuum ceterorum Volahorum“, „possessiones nomine Keneziatu“⁶⁾.

Încă de pe la începutul secolului al XII-lea se manifestă o tendință constantă din partea statului de a reduce numărul chineziatei românesci, de a restringe drepturile chinezilor de a-i asimila cu nobilimea ungurescă, însă cu toate acestea chineziatele române de peste Carpați se bucurară încă până pe la începutul secolului al XVI-lea de anumite privilegii și libertăți⁷⁾.

⁵⁾ Pesty, Oláh kerületek, 56. 1420.

⁶⁾ Pesty, Oláh kerületek, 55. 1406. — Ibid 57. 1420. — Ibid 6. 1420.

⁷⁾ Pesty, Oláh kerületek, 73. 1457.

Un singur chineziat, decât era mai mare, ori mai multe chineziate împreună, decât erau mai mici, constituiau în aceste timpuri un district administrativ.

Aceste districte pórtă în documentele oficiale ale Ungariei și ale Transilvaniei numele de „districtus olachales“⁸⁾, „sedes valachicales“, „Provinciae“⁹⁾; ér comunele românesci din cari erau compuse aceste districte, sunt numite „possessiones olachales“¹⁰⁾, „liberae villae keneziales“¹¹⁾

Aceste districte numite olachales se bucurau de o administrațiune particulară națională, politică, judiciară, financiară și militară. Ele se guvernau după legile lor proprii. Era un fel de autonomie distric-

⁸⁾ Kurz, Magazin f. Gesch. Siebenbürgens. II. 297. 1377. — Ibid. 515. 1427. — Fejér, Genus Ioannis Corvini, 180. 1453—4.

⁹⁾ Pesty, A Ször. Bánság. III. 17. 1411. — Ibid. III. 68. 1454. — Pesty, Oláh kerületek, 52. 1391.

¹⁰⁾ Pesty, Oláh kerületek. 69. 1444 — Archiv des Vereines f. siebenb. Ldkde. N. F. XV. 3. 454. 1577. — Densușianu, Documente. I. 2. 130. 1366.

¹¹⁾ Pesty, Az Oláh kerületek, 52. 1397.

tuală, care se basa pe nisce vechi consuetudini, numite în documentele Ungariei: „antiqua libertas“¹²⁾, „antiqua consuetudo“, „antiqua et laudabilis consuetudo“¹³⁾, „vetus consuetudo“¹⁴⁾, „antiqua lex“¹⁵⁾, „lex terrae“, séu „consuetudo terrae“¹⁶⁾.

Aceleași obiceiuri românesci, în afacerile de drept civil și penal, purtau numele de „lex antiqua“, „lex antiqua districtuum volahicalium universorum“¹⁷⁾ „Jus volachic“, „ritus volahic“¹⁸⁾.

¹²⁾ Densușianu, Documente. Vol. II. 2. 273. 1482.

¹³⁾ Kemény, în Magazin f. Geschichte Siebenbürgens. II. 315. 1427.

¹⁴⁾ Densușianu, Monumente pentru istoria Țerei Făgărașului. 17. 1632.

¹⁵⁾ Pic, Abstammung der Rumänen. p. 142. 1893.

¹⁶⁾ Densușianu, Monumente pentru istoria Țerei Făgărașului, p. 74. 1518.

¹⁷⁾ Pesty, Oláh kerületek, 82. 1478.

¹⁸⁾ Pesty, A Szörényi Bánság. III. 134—135. 1500. — Ibid. III. 135—136. 1500. — Ibid. III. 145. 1503. — Despre sensul mai mult etnografic decât geografic al termenului de „Volachia“, care se reduce la o epocă foarte veche, vom vorbi cu altă ocaziune.

În Polonia vechiul obicei, după care se administrau comunele și chineziatele românesci, se numia de asemenea „jus valachicum“, „jus et consuetudo Valachorum“.

Cu privire la coloniile și chineziatele române din Polonia, contele Alexandru Stadnicki se exprimă astfel: „Acesta sate se numesc române, fiind-că erau beneficiate cu usul dreptului român, adevărat se cărmuiau cu legi și cu obicei române, după cum acesta este specificat cu claritate séu cel puțin menționat în toate privilegiile în modul următor: „Quarum villarum Omethones fieri debent et locabuntur in jure Valachico“... séu: Eximimus etiam dictae villae Omethones ab omnibus juribus Ruthenicis, Polonicalibus et Theutonicalibus ac quibus aliis, solum illos in jure Valachico conservabimus“¹⁹⁾.

(Va urma).

¹⁹⁾ Disertațiunea contelui Alex. Stadnicki din a. 1848, la Hasdeu, Arhiva istorică. Tom. IV. Materialuri pentru istoria coloniilor române în Galiția p. 9.

puterile străine, vor fi aplicate în cele două provincii ca în întreg imperiul, și că în ce privește drumurile de fer drepturile și obligațiile sublimiei Pôrte sunt integrale susținute. În fine cele două provincii vor suporta o parte din datoria publică otomană. — Petiția se încheie cu cuvintele:

„Sire,

„De mai mult ca patru secole împărății otomani sunt stăpâni, prin dreptul de cucerire, ai frumoasei noastre patrii. Dreptul de cucerire, Sire, e un tratat unilateral, care lasă intact și cu totul în partea învinsului dreptul la rezistență, dreptul la revoltă, la lupta pentru independență; acest drept nu se prescrie, el rămâne în vigoare atâta timp, cât timp există cucerirea.”

Despre cuprinsul celorlalte două numere ale interesantului organ „L'Autonomie” vom vorbi în alt număr.

SCIRILE DILEI.

-- 11 (24) Iunie.

Monarchul nostru în Dresda. Majestatea Sa monarchul *Francisc Iosif* a plecat Duminecă seara la Dresda, ca să asiste la înmormântarea decedatului rege Albert al Saxoniei. — În 23 Iunie n. ja sosit la Dresda și împăratul Wilhelm cu împărătesa.

Ceva interesant. Archiducele *Francisc Ferdinand* a plecat alaltă-eri la Londra. Interesante, că membrii austriaci din suita archiducelui: prințul *Sapieha*, prințul *Liechtenstein* și contele *Buquoi* au mers mai întâi la Konopist și de-acolo au plecat împreună cu archiducele prin Linz către Londra. Nu așa însă a făcut contele *Festetic* Tasilo, membrul maghiar al suitei. El a plecat singur singurel, fără de a merge la Konopist, și singur face călătoria la Londra. Nu-i așa, că e ceva interesant și în demonstrația acesta?

Din arhidieceasa Blașinului. R-si-mul d-n Dr. *Isidor Marcu*, canonic și fost secretar metropolitan, a fost numit *Rector* la Seminarul teologic în locul regretatului Basiliu Rațiu. — Cu terminul de 15 Iulie, s'a publicat concurs la parohia și protopopiatul *Ibașfalău*. Cu același termin s'a publicat concurs la parohia Boian, distr. Dicio-St.-Mărtin.

În Lugoș s'a celebrat în catedrala română gr.-cat. în ziua de Rosalii, o liturghie solemnă de II. Sa episcopul Dr. D. Radu, asistat de membrii Capitulului diecesan și de preoțimea gremială. După liturghie episcopul a ținut o predică ocazională și fiind-că în acea zi s'au predat în mod solemn însemnele capitulare membrilor capitulului, P. S. Sa li-a adresat acestora cuvinte frumoase. La ora 1 d. a. s'a dat la curtea episcopescă un prând festiv la care au participat membrii Capitulului și onorațiilor societății din Lugoș.

Călătoriile Suveranilor. La ordinea dilei sunt călătoriile, ce le fac căpeteniile statelor. Împăratul *Wilhelm* călătorește de-alungul Rinului și nu este oraș, în care intrând, să nu țină vorbiri pline de însemnătate. — Principele Ferdinand al Bulgariei a fost deja la Petersburg. La reîntorcere are de gând să meargă în Viena, ba chiar și în Roma vră să facă o vizită. — Țarul *Nicolae* încă va face o călătorie. Se dice, că de astă-dată va merge la Sofia, ăr în drum spre Sofia și trecând prin România va face o vizită la Curtea română. — Regele *Alexandru* al Serbiei se pregătește să meargă la Petersburg, căci nu vră să apară mai puțin amic al Rușilor, decât principele Ferdinand. — Despre președintele republicii franceze *Loubet* se dice, că va visita coloniile franceze din Africa și de-acolo se va duce în Italia. Decă acesta se va întâmpla a avea, atunci călătoria lui *Loubet* în Italia ar fi o confirmare și mai strălucită a amicitiei franco-italiene.

Vaticanul la încoronarea Regelui Eduard. Papa a decis, că delegațiunea care-l va reprezenta, la încoronarea regelui Eduard al Angliei, nu va asista la Te-deum-ul ce se va cânta la catedrala protestantă din Westminster. — Șeful misiunii va remite Suveranului o scrisoare autografă a Papei, prin care acesta îl felicită de încetarea războiului din Africa-de-Sud.

„Patimile lui Christos.” Duminecă și Luni seara în sala cea mare a redutei, d-l *Allesch* cu societatea sa, a reprezentat tablouri și scene din istoria vieții și a suferințelor lui Christos. Societatea este compusă din 30 persoane și toți s'au achitat în mod splendid de rolurile lor. În special directorul *Allesch*, care a reprezentat pe Christos, ne-a frapat prin mimica sa desăvârșită. Scena intrării triumfale în Ierusalim, cina cea de taină (după Leonardo da Vinci), Christos înaintea lui Caiafa, înaintea lui Pilat, lăpădarea lui Petru, cu deosebire însă scena *restignirii* și a *luării de pe cruce*, au fost foarte reușite. Regretăm, că publicul nostru nu și-a dat concursul în măsură mai mare.

Aniversarea luptei dela Custozza. Regimentul nr. 50 din localitate a serbat azi a 36-a aniversare a luptei dela Custozza. Amănunte despre serbare vom da în numărul de mâine.

Intărirea garnisonelor din Macedonia. În urma scirilor despre nouă agitațiuni secrete ale revoluționarilor bulgari, e vorba ca Turcia să trimită în Macedonia trupe nouă pentru întărirea garnisonelor. Instrucțiuni severe au fost trimise valilor, ca să procedeze cu cea din urmă energie contra emisarilor comitetelor revoluționare.

Planurile Rusiei în cestiunea Firmilian. Din *Salonic* se scrie, că consacarea lui Firmilian nu s'a putut face în localitate, pentru-că eforia de acolo a avisat pe Mitropolitul grec, că a doua zi după oficierea sacrației călugărului s'erb, va trebui să-și facă bagajul. — Asupra intervenției Rusiei în favoarea lui Firmilian, circulă versiunea, că cei din Petersburg vor să aibă la Ueskueb un Metropolitan ășit din snul bisericii ortodoxe pure, nu schismatice, cum ar fi fost cazul cu un Metropolitan bulgar. Rusia, urmărește un scop bine determinat: instalarea la Constantinopole a unui Patriarch slav, și atunci influența ei în Orient și în Palestina va fi covârșitoare.

Tauri furioși. Nu de mult s'a întâmplat în Chiheriul de jos (Mureș-Turda), că un taur a omorât pe păzitorul său. Acuma se vestesc un nou omor, săvârșit ărași de un taur într'o altă comună vecină, G. Orșova: Nichita Blos cu alți 6 tovarăși a vrut să ducă în ziua de 19 Iunie un taur din Orșova la Reghin. Nu eșiseră însă bine din sat și taurul, rupând funiile, s'a repezit la Nichita și luându-l în corne, l'a trântit cu atâta putere la pământ, încât și-a dat pe loc sufletul.

Comploturi nihiliste. Din Petersburg vine șireea, că ministrul de interne pregătește o radicală modificare a regulamentelor polițienesci, agravându-le în urma deselor atentate, ale căror victime au fost, în ultimul timp, înalți funcționari ai imperiului. Se va crea un regim draconic în ce privește întrunirile de mai mult de două persoane.

Botha și Dewett. Circulă șvonul, că generalii Botha și Dewett vin odată cu Kitchener, în Europa. Cei doi generali buri vor fi prezentați regelui de însuși fostul comandant suprem al forțelor britanice în Africa-de-Sud.

Un caz de hystero-demonomanie. D-l Dr. Dupouy (d'Auch) publică în numărul dela 21 Iunie al ziarului „*La Libre Parole*” un caz din cele mai interesante de hystero-demonomanie. În mânăstirea din Grèzes (Aveyron), dice medicul francez, se află actualmente o călugăriță posedată, prezentând caractere neuro-patologice iden-

tice cu acelea ale epidemiei hystero-demonomaniei din evul mediu. Se povestesc, că această călugăriță, cu numele sora Saint-Fleuret, înțelege limbile străine și răspunde în acele limbi, pe cari ea nu le cunoște. Ea afectează pozituri stranii și poartă pe corp stigmate, cari sêmână cu nise arsuri. Ea proferă cuvinte infame, blasfemă, are orôre de hainele călugăresci și toate aceste fenomene persistă cu tot exorcismul episcopului. — Dr. Dupouy face un studiu asupra acestui caz, asemănându-l cu alte cazuri analoage din evul mediu și atribuindu-l unor tulburări complexe ale sistemului nervos și unor simptome funcționale, ce depind dela sensibilitatea generală, a organelor simțurilor, a organelor active, ale mișcării și ale inteligenței.

Reuniunea femeilor române greco-catolice din Zlatna invită la petrecerea de vară împreună cu concert urmat de dans, ce se va aranja în 29 Iunie st. n. 1902 în „Costa oprită” cu continuare în grădina Hotelului „Glück-Auf”. Prețul de intrare: Locul numerotat: 2 corone. Locul de stat: 1 cor. Bilete se pot procura la d-l Iuliu V. Albini și la cassă. Venitul curat este destinat pentru fondul reuniunii. Suprasolviile se primesc cu mulțumită și se cuitază pe cale diaristică. În cas de timp nefavorabil petrecerea se va ține în pavilionul Hotelului „Glück-Auf”. De mâncări și beuturi bune și gustoase s'a îngrijit comitetul.

Petrecere. Inteligența română din jurul Lechinței-săsesci invită la petrecerea de vară, ce o va aranja Duminecă la 13 Iulie st. nou 1902 în Hotelul „Opidan” din Lechința-săsescă. Inceputul la 6 ore seara. Prețul de intrare: de o persoană singularică 1 cor. 60 fil., în familie 1 cor. 40 fil. Venitul curat este destinat în favorul bisericii gr. cat. din Herina. În pauză se vor juca „Bătuta”, „Călușerul” și „Romanul”.

Mișcarea populației României în 1901.

Ministrul domeniilor publică în „Monitorul oficial”, un tablou statistic de mișcarea populației în România pe 1901.

După datele provisorii oficiale, avem: La sfârșitul anului 1900, populațiunea probabilă a țării se ridică la 6.001,219 suflete.

Căsătorii: 43.750. Dintre căsătorii sunt: 82.377 ortodoxi; 3323 mozaici, 1988 catolici, 256 protestanți, 193 mohamedani, 74 Armeni, 289 lipoveni.

Divorțuri: 1329.

Născuți: 240.704. Dintre cari: 124.105, băieți, 116.599 fete, legitimi 218.158, nelegitimi 22.448. După religie: 223.616 ortodoxi, 8.994 mozaici, 4896 catolici, 686 protestanți, 1440 mohamedani, 147 Armeni, 520 Lipoveni, 23 diverse religii și necunoscut.

Morți: 160.351. — După sex. 84.721 bărbați, 75.630 femei. După religie: 148.840, ortodoxi, 5477 mozaici, 3554 catolici, 413 protestanți, 1223 Mohamedani, 191 Armeni, 502 lipoveni, 124 alte religii și necunoscut.

Excedentul de născeri: 80.353. După sex. 39.384 băieți, 40.969 fete. După religie: 74.776 ortodoxi, 3517 mozaici, 1342 catolici, 274 protestanți, 207 mohamedani, 382 lipoveni.

Excedentul de decese. După religie: 44 Armeni, 101 diverse religii și necunoscut.

Programa examenelor.

dela gimnaziul și clasele elementare gr. or. române din Brađ, la finea anului școlar 1901—1902

Esamenale publice de încheiere.

Martă în 25 Iunie. Dela 8—10 a. m. cl. I. gimn. din: Română, Maghiară, Istoria naturală. Dela 10¹/₄—1 p. m. II. gimn. din Latină, Geografie, Geometrie desemn. Dela 4—6 p. m. Gimnastica cu ambele despărțăminte.

Miercuri în 26 Iunie. Dela 8—10 a. m. cl. III gim. din Religie, Latină, Geografie. Dela 10¹/₄—1 p. m. IV. g. din Ro-

mână, Algebră, Germana, Istoria patriei. Dela 4—5 p. m. Cantul cu toate clasele.

Luni în 24 Iunie. După finirea serviciului divin, esamenul cu cl. III. elementară din toate obiectele de învățământ. Dela 3—6 p. m. cl. IV. elementară din toate obiectele.

Esamenale de scripturică cu privațiștii se vor ține în 22 Iunie, ăr cele verbale în 23 Iunie.

Joi în 27 Iunie. După finirea serviciului divin, cu doxologia, solemnitatea încheierei anului școlar, împărțirea premiilor și a testimoniilor.

La aceste esamene, precum și la încheierea solemnă a anului școlar, se invită cu totă stima părinții și amicii acestor instituturi culturale.

Brađ, în 7 Iunie 1902.

Georgiu Părău,
dir. gimnas.

ULTIME SCIRI.

București, 23 Iunie. Vineri nopțea au fost împușcați doi bulgari contrabandiști, cari voiau să intre în Dobrogea prin punctul Caciamac. Velicicu Pesof a fost isbit în cap și a murit pe loc, ăr Ioachim Stoicef a fost lovit în cõste și a murit mai târziu. Ioachim Iancof a fost prins viu de cătră sentinele. Ceilalți patru au reușit să fugă în ținuturile Dobrogei.

Dresda, 23 Iunie. Azi la 9 ore seara se face înmormântarea regelui Albert.

Londra, 23 Iunie. Serbările de încoronare s'au început azi prin retragerea curții în palatul Buckingham — Principele Ferdinand al României a sosit ieri aici.

Viena, 24 Iunie. Guvernul austriac a decis a densența tratatele comerciale.

Londra, 24 Iunie. Incoronarea a fost de-ocamdată amânată din cauza slăbiciunii Regelui.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 23 Iunie 1902.

H. Pomul verde: Hindler, voiajior Budapesta, Tomola, inginer, Budapesta; Pildner, avocat, Cohalm; Lendvay, voiajior, Seghedin.

H. Europa: B. P. Hașdeu, profesor, București; Weinrob, Feiglstock, Fröhlich, Prager, Lorenz, Boisits, Simkovics, Budapesta; Hercz, Viena, voiajior; D-na Weiss Tușnad, d-na Auer, București, Radvansky Sibiu, Popp, Ibașfalău.

H. Orient: Bilinescu, Binder, Zotu, Birkenthal, toți din București.

H. București: Grünstein, Grossmann, Budapesta; Raymond, Harve, Veres, locot. c. și r. Graz; Hazarovitz, Gheorghiu, Fuchs, București; Levi, Stuttgart.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Stabiliment de hydrotherapie

Wällischhof

— stațiunea de tren *Brunn—Maria Enzersdorf* 30 minute depărtare dela Viena — aranjament modern, prețuri moderate.

(medicul, folosirea băilor, locuință, proviziunea întregă 21—32 fl. la săptămână, amăsurat locuinței).

Cu prospecte și informațiuni detaliate stă la dispoziție direcțiunea stabilimentului și medicii:

Dr. Lazar Popovici, Dr. Marius Sturza,
medic consiliar medic dirigent în Wällisch-
Viena XV Mariabilfer- hof p. u. Maria-Enzers-
strasse Nr. 136. dorf bei Wien.

DOCTORUL

ALEXANDRU de VAIDA-VOEVOD

specialist pentru boale interne

CARLSBAD,

Alte Wiese, „Blauer Schlüssel“.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Opiniunea publică, conferența ținută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885. prețul 50 b. plus porto 5 bani.

Dialogul Țigănilui cu Sânt-Petru la poarta raiului sên glume și petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia țigănească de Aron Boca Velchereanu 50 bani plus 5 b. porto.

Monologe de Antoniu Pop:

- Nr. 1. Pe neașteptate . . . 08 b.
Nr. 2. Pentru ce am rămas fiacșu bătrân . . . 16 b.
Nr. 3. La anul nou . . . 08 b.
Nr. 4. Ce nioț priu minte nu mi-a trecut . . . 08 b.
Nr. 5. O pațanie . . . 08 b.
Tôte la olaltă 48 b. plus 10 b. porto.

Asupra situațiunei, articoli și foișore de Iónă A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

Influița francesă în România de Al. Xeaopol profesor la universitatea din Iași Cu 50 b. + 5 b. porto.

Frizeag, ediția 1-ă de Ioan Iosif Sceopal Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Infocata și nenorocita dragoste a lui Filarot și Antusei, o povestire forte frumoasă în versuri, păstrată din bătrâni. Preț. 24 b. pl. 3 porto.

Proasă și versuri, fabule de Gr. M. Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

Istoria lui Stan Pățitul. Partea a II-a. Femeia în versuri pentru popor de I. Tom Totan învătător, preț. 20 b. plus 3 b. porto

Scriitorii, cetitorii și criticii de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Sionului sên cântarea sêrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Buna chivernisělă, carte pentru toți întocmită după ideile lui Sam. Smiles de Theodor V. Păcățianu. 40 bani plus 5 b. porto.

Monologuri în versuri seria a 2-a după Auguste Vacquerie, Eugene Mauvel, Uhland, Emile Goudean. E. Grenet-Dancour și L. Ralisbonne de Nicolae Țincu, 1 cor. plus 5 b. porto.

Îmbunătățirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, preț. 50 b. + 5 b. porto.

Cu vârful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Ionel educațiunea unui bun copil, Carte pentru părinți și alți educători. „Principiele morale și creștinești“ de care trebuie să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor. Copiii bine crescuți sunt cea mai scumpă visterie a părinților și cel mai bun prinos pe altarul neamului de V. Gr. Borghovanu profesor de filosofie și pedagogie. Prețul 2 cor. plus 20 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Sz. 4034—1902.

tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy a „Furnica“ tak-pénztár végrehajtatónak Greca Juon a lui Bucur végrehajtást szenvedő elleni 500 kor. tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévő, a vajda-teleki-récei 1121 sz. tljkvben fekvő 479/1, 480/1 hrsz. épületes ingatlanra 388 kor., 2243 hrsz. ingatlanra 11 kor. 5050 hrsz. ingatlanra 6 „ 3097/1 „ „ 27 „ 485/1 „ „ 99 „ 4906/1 „ „ 10 „ 733/1 „ „ 38 „ 5072 „ „ 5 „ 770/1 „ „ 34 „ 5297/1 „ „ 21 „ 1742/1 „ „ 11 „ 5485/1 „ „ 36 „

koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi Julius hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor a Vajda-Teleki-Réce községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi április hó 24-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság.

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus „a preot. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Pretul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Excursiuni pe munții Țerei Băresei și ai Făgărașului din punctul „La om“ de pe „Buceci“ până dincolo de „Negoiul“. Descoperiri, întregite cu schițe istorice despre Caselele și țera Făgărașului de I. Turcu, protonotar pensionat al comitetului Făgăraș. Pretul 2 lei plus 10 b. porto.

„Bucătărésu națională.“ care de bucate a bucătăriei române, franceze, germane și ungare. Felul bucatelor sunt înșirate tote în ordine alfabetice după numele lor. Limbagiul e ușor. Costă numai cor. 1.60 (plus 40 bani porto.)

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaud, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. Dăianu. Tipografia arhidiecezană din Blăși. Cartea are 31 cde de tipar (500 pagini) și este fructul ostenelelor unor laboroși studenți în teologie dela universitatea din Budapesta. Cuvântul „Salba“ ne reamintesc societatea literară cu același nume a teologilor din seminarul desfășurat „S-ta Barbara“ din Viena, carei societății îi mulțumim publicarea Fabiolei și a unei părți din catechismul cel mare al lui Deharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificătoare în stil îngrijit, tiparul curat, hârtia bună. Prețul unui exemplar legat elegant în pânză este 4 corone (+ 30 b. porto) Un exemplar broșat 3 corone (+ 30 b. porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Iunie n. 1902.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Iunie n. 1902.

Table with 4 columns: Item, Buy Price, Sell Price, and another price. Includes Banenot rom. Cump. 18.90, Vând. 18.94, Argint român. „ 18.80, etc.

Sz. 2938—1902.

tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy „Furnica“ fogarasi tak-pénztár részv. társ végrehajtatónak Cucu Niculae és társ végrehajtást szenvedők elleni 240 korona tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévő alsó-árpási határan fekvő, az alsó-árpási 338 sz. tljkvben 5972/1 hrsz. egész ingatlanra 83 kor., 5974/1 hrsz. egész ingatlanra 53 korona, azutáni 342 számu tljkvben 810—816/11 hrsz. alatt egész ingatlanra 188 kor., az 5617.5618, 5621/8 hrsz. alatti egész ingatlanra 50 kor., az 5681—5686/10 hrsz. al. egész ingatlanra 123 kor., a 23 sz. tljkvben Cucu Miklósné szl. Bogdán, Cucu Miklós, Vazul, Emilián és Valér nevén álló: 37, 38, 39 hrsz. ingatlanra 363 kor. 3592 hrsz ingatlanra 25 kor.

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes 471/1 „ 17 „ 4001 „ „ 31 „, 570/1 „ 20 „ 4052 „ „ 38 „, etc.

számu ingatlanból Cucu Vasile lui Niculae jutalékára 28 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi Julius hó 10-ik napján délelőtt 9 órakor Alsó-Árpáson megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi április hó 14-ik napján.

A kir. járásbiróság mint tlknyvi hatóság.

Schupiter, kir. aljbíró.

1—1.(577)

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la óra 5-40 min. dim.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7-48 min. séra.
IV. Tr. acc. la órele 10-26 m. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la óra 3-55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 5-15 m. dim.
III. Trenul mixt la órele 11-40 a. m.
IV. Trenul a accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
V. Tr. mixt. la óra 6- min. séra.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9-18, cu Ciuc) Szereda, la óra 10-46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3-15 m. p. m.

Dela Brașov la Zernesci (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 3-44 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6-14 m. d. am.
IV. Trenul mixt la óra 9-42 m. séra.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8-50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3-15 min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes).

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren accel. la órele 5-7 m. dim.
II. Trenul de persoane la óra 8 dim.
III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9-7 min séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2-18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9-23 min. p. m.
III. Trenul pers., la óra 5- m. p. m.
IV. Treu. de pers. la óra 7-49 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
V. Tren accel. la órele 10-14 m. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda óra 3-20)
II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5-17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6-50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8-54 dim.)

Dela Zernesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la óra 7-02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1-12 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 8-18 m. séra.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la óra 8-25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6-50 min. séra.
IV. Tren mixt la óra 10-5 m. séra.

A V I S.

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și reînnoiri și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonati să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca expedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa amuric și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“